

**NATIONAL
JEWISH
RESOURCE
CENTER**

*Sectzri 2n

THE CENTER FOR LEARNING AND LEADERSHIP

October 24, 1983

Dr. Irving Greenberg
PRESIDENT

Irvin Frank
CHAIRMAN

Edwin M. Ellman
VICE CHAIRMAN

Harvey Arfa
SECRETARY

Lee H. Javitch
Ben Zion Leuchter
Neil Norry
FORMER CHAIRMEN

EXECUTIVE COMMITTEE

Harry Mancher
CHAIRMAN

Jeffrey Boyko
VICE CHAIRMAN

Dr. Shlomo Riskin
SCHOLAR, CLAL

Joshua Samborn
EXECUTIVE DIRECTOR

Dr. Irving Greenberg
Dr. Shlomo Riskin
FOUNDING RABBIS

Dear National Holocaust Liturgy Committee members,

Please survey this Passover Seder ritual suggested by Dr. David Roskies. It will be considered along with the material that you have already received at the meeting on October 31.

Looking forward to seeing you; the meeting will start promptly at 3:30. Thanks.

B'Shalom,

* Gary Schoenberg
Rabbinic Fellow, NJRC

Perform this Ritual

*after the THIRD of the Four Ceremonial Cups,
just before the door is opened
for the symbolic entrance of the Prophet Elijah.*

*All rise,
and the leader of the Seder recites the following:*

בְּלֵיל שְׁמוֹרִים זֶה נֶעְלָה בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ אֶת זְכַר שֵׁשֶׁת מְלִיוֹנֵי אֲחִינוּ
בְּגוֹלַת אִירוּפָּה, אֲשֶׁר נִסְפוּ בְיַדֵי עַרְיִץ וּמֹוֹד אֲשֶׁר הִרְעָ לְעַמּוֹ
שִׁבְעָתַיִם מִפְּרָעָה.

וְזֶה דְבַר הָעַרְיִץ לְשִׁלְיָחֵי מוֹמְתוֹ: לָכוּ וְנִכְחָדְמוּ מְגוּי וְלֹא יִזְכַּר שֵׁם
יִשְׂרָאֵל עוֹד. נִיְהָרְגוּ חֲמִימִים וְטְהוּרִים, אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטָף, בְּאִרְיֵרֵי עַל
וּבְמִשְׁרָפוֹת־כִּבְבָּשׁוֹן. וְלֹא נִרְבָּה לְסַפֵּר בְּרַע מֵעַלְלֵיהֶם פֶּן נִחַלֵּל אֶת
צַלְמֵם אֱלֹהִים אֲשֶׁר בּוֹ נִבְרָא הָאָדָם.

וּפְלִטַת עַמּוֹ בְּנֻטְאוֹת וּבְמַחֲנוֹת־הַשְּׂמֵר מְסָרוּ נַפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם,
וְרַבִּים מֵהֶם לָבְשׁוּ רוּחַ גְּבוּרָה וַיִּתְקוּמָמוּ נֶגֶד הַרְשָׁעִים וַיִּפְּלוּ בָהֶם
חֲלָלִים. וּבְלֵיל הַתְּקֻדָּה חָג הַפֶּסַח קָמוּ שְׂרֵי־יָדֵי הַנְּטוּ בְּנִרְשָׁה וַיִּלְחָמוּ
עִם הַטְּמָאִים כִּי הִתְדָּה הַמַּכְבִּי בְשַׁעֲתוֹ. הִנְאֻהָבִים וְהִנְעִימִים בְּחִיָּהֶם
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ וְאֶת כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל עַל נֶס הַרִימּוּ.

וּמִמַּעַמְקִים פָּתְחוּ הַקְּדוּשִׁים אֶת פִּיהֶם בְּשִׁירַת אֲנִי מֵאֲמִין בְּבִיאַת
הַמָּשִׁיחַ.

*All sing ANI MAAMIN ("I Believe"),
the song of the martyrs in the ghettos and liquidation camps:*

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ:
וְאִף עַל פִּי שִׁחְמָה־מֵהָ, עִם כָּל זֶה אֲנִי מֵאֲמִין!

English rendition of the Hebrew:

On this night of the Seder we remember with reverence and love the six millions of our people of the European exile who perished at the hands of a tyrant more wicked than the Pharaoh who enslaved our fathers in Egypt. Come, said he to his minions, let us cut them off from being a people, that the name of Israel may be remembered no more. And they slew the blameless and pure, men and women and little ones, with vapors of poison and burned them with fire. But we abstain from dwelling on the deeds of the evil ones lest we defame the image of God in which man was created.

Now, the remnants of our people who were left in the ghettos and camps of annihilation rose up against the wicked ones for the sanctification of the Name, and slew many of them before they died. On the first day of Passover the remnants in the Ghetto of Warsaw rose up against the adversary, even as in the days of Judah the Maccabee. They were lovely and pleasant in their lives, and in their death they were not divided, and they brought redemption to the name of Israel through all the world.

And from the depths of their affliction the martyrs lifted their voices in a song of faith in the coming of the Messiah, when justice and brotherhood will reign among men.

*All sing ANI MAAMIN ("I Believe"),
the song of the martyrs in the ghettos and liquidation camps:*

I believe with perfect faith in the coming of the Messiah:
And though he tarry, none the less do I believe!

Perform this Ritual

after the THIRD of the Four Ceremonial Cups,
just before the door is opened

for the symbolic entrance of the Prophet Elijah.

All rise,

and the leader of the Seder recites the following:

בְּלֵיל שְׂמוּרִים זֶה נֶעְלָה בְּדַחֲלֵינוּ וְרַחֲמֵנוּ אֶת זֵכֶר שְׁשַׁת מְלִיוּנֵי אֲחֵינוּ
בְּגוֹלַת אִירוּשָׁה, אֲשֶׁר נִסְפוּ בְיַדֵּי עָרִיץ וּמִזִּיד אֲשֶׁר הִרְעָה לְעַמּוֹנוּ
שְׁבַע עָתִים מִפְּרַעְיָה.

וְזֶה דְבַר הָעָרִיץ לְשִׁלְיָחֵי מִזְמָתוֹ: לָכוּ וְנִכְחָדִם מִגּוֹי וְלֹא יִזְכָּר שֵׁם
יִשְׂרָאֵל עוֹד. וַיִּהְרְגוּ תְּמִימִים וְטָהוֹרִים, אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטָף, בְּאֲדִירֵי עַל
וּבְמִשְׁרָפוֹת־כִּבְבָּשׁוֹן. וְלֹא נִרְבָּה לְסַפֵּר בְּרַע מַעֲלָלֵיהֶם פֶּן נִחַלֵּל אֶת
צֶלֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר בּוֹ נִבְרָא הָאָדָם.

וּפְלִטַת עַמּוֹנוּ בְּנִטְאוֹת וּבְמַחְנוֹת־הַהֶשְׁמַד מְסֻרוֹ נִפְשָׁם עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם,
וְרַבִּים מֵהֶם לָבְשׁוּ רוּחַ גְּבוּרָה וַיִּתְקוּמָמוּ נֶגֶד הַרְשָׁעִים וַיִּפְּלוּ בְּהֵם
חֲלָלִים. וּבְלֵיל הַתְּקֻדָּה חָג הַפֶּסַח קָמוּ שְׂרִידֵי הַגִּטּוֹ בְּנִרְשָׁה וַיִּלְהָמוּ
עִם הַטְּמָאִים כִּי הוֹדָה הַמַּכְבִּי בְשַׁעֲתוֹ. הַנְּאֻהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּתִיבָהּ
וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדּוּ וְאֶת כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל עַל נֶס הַרִימוּ.

וּמִמַּעַמְקִים פָּתְחוּ הַקְּדוּשִׁים אֶת פִּיהֶם בְּשִׁירַת אֲנִי מֵאֲמִין בְּבִיאַת
הַמְּשִׁיחַ.

All sing ANI MAAMIN ("I Believe"),

the song of the martyrs in the ghettos and liquidation camps:

אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלָמָה בְּבִיאַת הַמְּשִׁיחַ:
וְאִף עַל פִּי שִׁיתְמַהְמָה, עִם כָּל זֶה אֲנִי מֵאֲמִין!

געדענק-ריטואל

(פיר דורך דעם צערעמאניאל איידער מעפנט די טיר פאר אליהו הנביא)

אין אט דער נאכט פון סדר דערמאנען מיר מיט יראת הכבוד אין ליבשאפט די זעקס מיליאנען פון אינדזערע ברידער און שוועסטער פון גלות אייראפע, וואס זיינען אומגעבראכט געווארן פון א רשע צען מאל ערגער פון פרעהן.

קימט, האט ער געזאגט צו זיינע משרתים: לאמיר זיי פארלענדן זיי א פאלק, אז דער נאמען ישראל זאל מער ניט געדאכט ווערן. און זיי האבן פארטיליקט אומשולדיקע אין ריינע — מענער, פרויען און קליינע קינדערלעך — מיט גיפטיקע גאזן און האבן זיי פארברענט אין פייער. לאמיר אבער, נישט אויסרעכענען די שוידער-מעשים פון די רשעים, כדי ניט צו פארשווערן דעם צלם אלקים וואס אין אים איז דער מענטש באשאפן געווארן.

אין די רעשטלעך פון אינדזער פאלק, וואס זיינען פארבליבן אין די געטאס און דאגערן, זיינען אייפגעשטאנען קעגן די רשעים על קידוש השם, און פארטיליקט זיך פון זיי איידער זיי זיינען אומגעקומען. אין דער ערשטער נאכט פון פסח איז דער איבערבלייב פון דער ווארשיינער געטא ארויס אין מלחמה קעגן די טמאים. זיי יהודה מכבי אין זיין צייט, ליב אין טייער זיינען זיי געווען ביי זייער לעבן אין ביי זייער טויט זיינען זיי ניט צעשיידט געווארן, און זיי האבן הייך געהאלטן דעם יידישן כבוד איבער נאך דער וועלט.

אין פון די טיפענישן פון זייערע לידן האבן די קדושים אויפגעהויבן זייער קול אין א געזאנג פון גלויבן אז ער וועט קומען, ער וועט קומען, משיח צדקנו.

אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח:
ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אני מאמין!

לֹא תִשְׁכַּח
lest we forget!

Seder Ritual of Remembrance

FOR THE SIX MILLION JEWS WHO PERISHED
AT THE HANDS OF THE NAZIS
AND FOR THE HEROES OF THE GHETTO UPRISINGS

ANI MAAMIN ("I Believe")

andante

a-ni ma-a-min a-ni ma-a-min a-ni ma-a-min be-e-mu-no
shle-mo be-e-mu-no shle-mo bi-vi-as ha-mo-shra-ah bi-
vi-as ha-mo-shra-ah a-ni ma-a-min vi-af-al pi she-yis-mar-me-ah
im kol ze a-ni ma-a-min a-ni ma-a-min a-ni ma-a-min

A-ni ma-a-min be-e-mu-no sh'le-mo

B'vi-as ha-mo-shi-ah, v'af al pi

She-yis-ma-mey-ha, im kol ze a-ni ma-a-min.